

Martina Storek

NAROZENÍ 1918 – TVÁŘE STOLETÍ

19. 12. 2018 – 13. 1. 2019
náměstí Václava Havla, Praha 1

NAROZENÍ
1918

Martina Storek
TVÁŘE STOLETÍ

IDEA PROJEKTU

Osmadvacátého října 2018 uplynulo sto let od vzniku Československé republiky. Svou stovku letos oslavili také lidé, kteří se narodili ve stejném roce jako Československo. Záměrem dlouhodobého projektu Narození 1918 bylo tyto spoluobčany najít a zaznamenat jejich životní příběhy, jež jsou mnohdy stejně zajímavé a plné zvratů jako historie našeho státu.

O těchto pamětnících vznikají ojedinělé dokumentární portréty, na nichž se režírně podílí Karel Smyczek, Eva Tomanová, Radim Filipec, Pavel Klega, Pavel Dragoun a další.

Dokumenty doplní také dvoudílná knižní publikace.

Nyní vám zde, na náměstí Václava Havla, před historickou budovou Národního divadla, představujeme první část projektu Narození 1918 – výstavu velkoplošných fotografických portrétů Tváře století. Fotografka Martina Storek navštívila během šesti měsíců dvacet osm stoletých osobností a vytvořila tento unikátní obrazový materiál.

Děkujeme, že jste si na výstavu udělali čas. A stejně tak děkují i Narození 1918.

Autoři projektu
Pavel Chalupa
Ondřej Macura

Producent projektu
Jan Kynčl

T. G. MASARYK

„Demokracie není pouze formou státní, nýbrž také methodou všeho veřejného a soukromého života, je názorem na život; podstata demokracie je shoda lidí, jejich mírné obcování, láska, lidskost. Úspěšná politika, domácí i zahraniční, uvědomělé politické vedení předpokládá souhlasnost občanů v hlavních názorech a v hlavním směru politického počínání. Stát není jen mechanismem, politika není jen dovednou správni a diplomatickou technikou, stát je spolčením občanů na rozumových a mravních základech...”

„Opravdové demokracii nestačí instituce, ona potřebuje lidí, lidí živých, tedy lidí věřících v poslání svého státu a národu, lidí spojených ideou; naší demokracii nestačí pouze technické školení úřednictva a vojska, naše demokracie je mravním úkolem životním nejen úředníků a vojáků, nýbrž všech rozmyslných občanů a občanek a v prvé řadě zástupců občanstva, jeho vůdců. Naše demokracie musí být zárukou a ochranou všeho kulturního snažení v oboru technickém a hospodářském, v oboru věd a umění, mravnosti a náboženství... Proto naše demokracie musí být stálou reformou, stálou revolucí, ale revolucí hlav a srdcí.”

Výňatek ze slavnostního projevu prezidenta republiky proneseného dne 28. října 1928 v Národním shromáždění k 10. výročí vzniku Republiky československé.

Gertruda Bezděková

21. března 1918, Třemošná u Plzně

„Rodiče byli Němci, ale já jsem se vždycky považovala za Češku. Chodila jsem do české školy, do Sokola.“

Doc. Ing. Bilík Jaromír

12. ledna 1918, Brno

„Maminka mi dala jméno Jaromír, protože doufala, že na jaře už bude mír. A ono to nevyšlo. Válka skončila až na podzim.“

Štěpánka Billová

2. února 1918, Halenkovice

„Svatbu jsme měli mít v sobotu 27. prosince. Přišli jsme na radnici – a nikde nikdo, jen na dveřích byla cedulka s nápisem Uhelné prázdniny. Vzali jsme se tedy v pondělí cestou do zaměstnání.“

Ludmila Černohorská

15. září 1918, Husinec

„Narodila jsem se v Husinci, v rodišti Mistra Jana. Bydleli jsme v ratejně. V jedné místnosti žilo několik rodin pohromadě. Nelíbilo se mi tam a to jsem byla malá.“

Marie Olga Dietzová
29. října 1918, Rumburk

„Tatínek nechtěl, abych se jmenovala Marie, říkal, že na venkově je Mařka každá druhá. Pan farář na tatínkovo přání dopsal Olgu. Tak se jmenovala dcera pana prezidenta.“

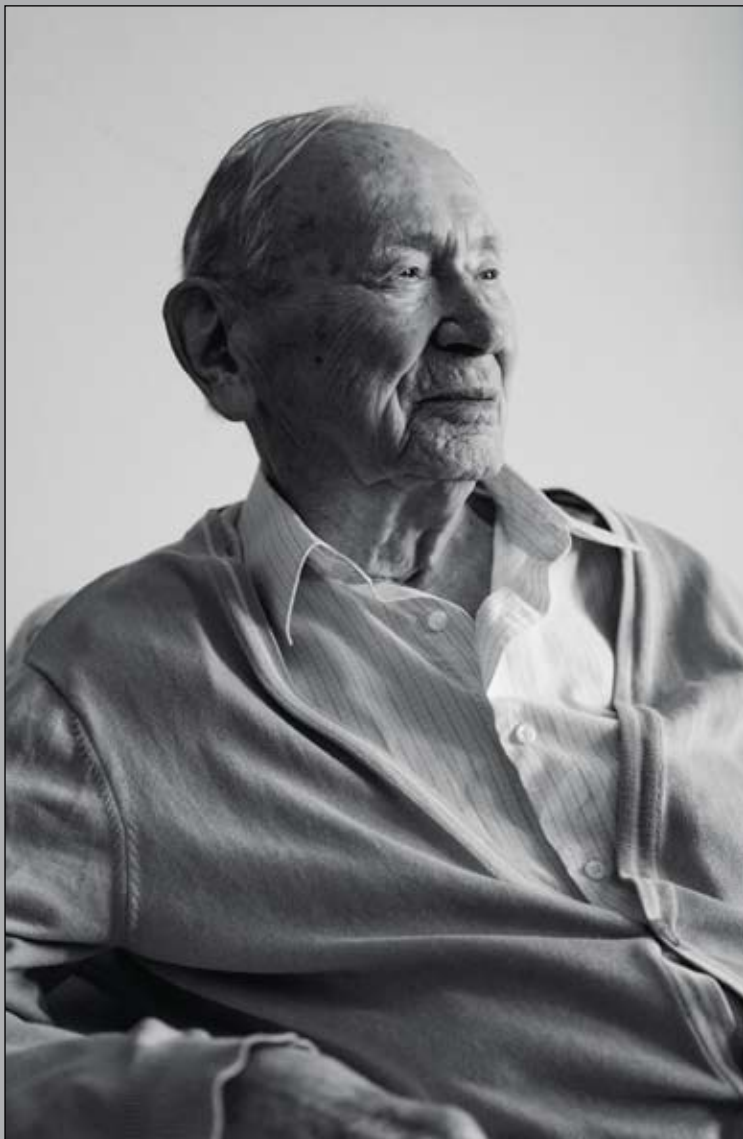
Bohumil Koch
28. června 1918, Kouty u Třebíče

„Vyučil jsem se malířem. Při práci jsem si zpíval, po práci jsem chodil sboru. Zpívali jsme Janáčka, Smetanu. Lituju, že jsem víc nestudoval.“

Prof. Zdeněk Koníček

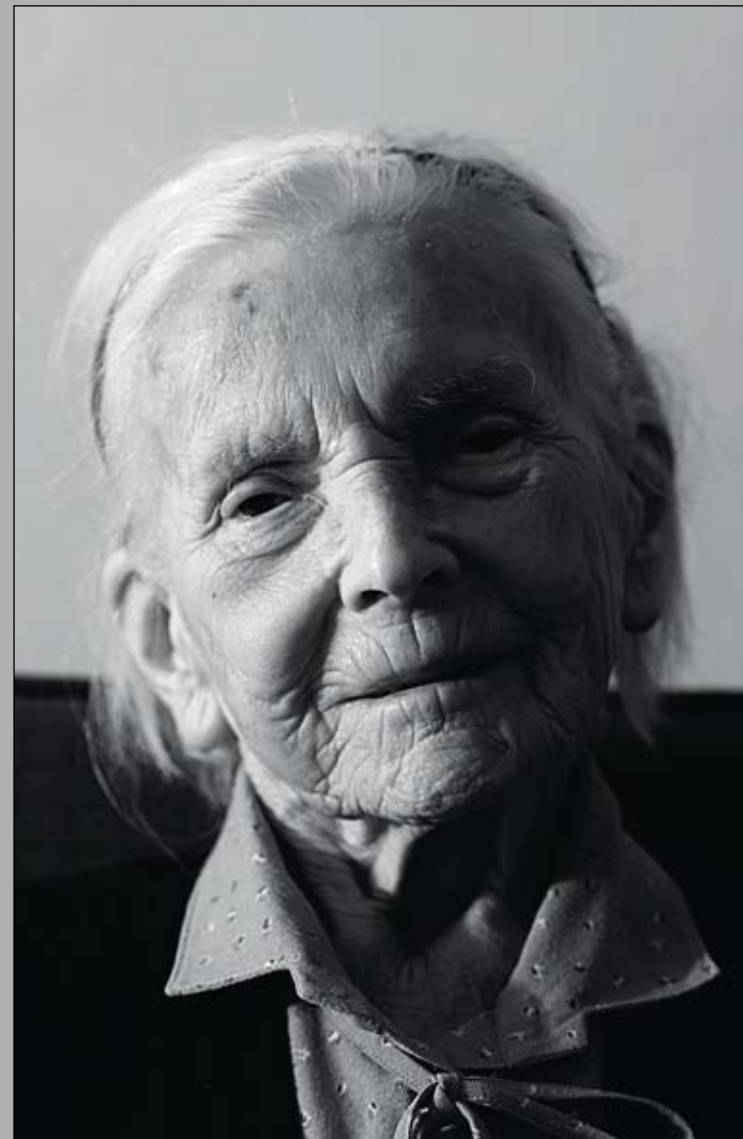
7. října 1918, Bugojn, Bosna a Hercegovina

„Do svých pětasmadesáti jsem učil na univerzitě. Tajemství dlouhověkosti spočívá v činnosti.“

Viktorie Ksandrová

14. července 1918, Víglaš, Slovensko

„Na Slovensku byla bída. Od deseti let jsem za krajíc chleba a hrnek mlíka vypomáhala v domácnosti vedoucího dřevoskladu, ve dvanácti mě vzali do služby.“

Růžena Kubů

9. listopadu 1918, Vřesná, obec Drahov

„Učila jsem se kloboučnicí. Nebavilo mě to. Měla jsem říkat zákaznicím rukulbám. Stěžovaly si na mě, že jim říkám dobrý den.“

Ludvík Kučerka

16. srpna 1918, Hodonín

„Utekl jsem ze zbrojovky. Někdo mě udal. V roce 1941 mě poslali do Auschwitz. Byl jsem na bloku 17a. Na vězeňských šatech jsem měl černý vinkl, označení pro ty, kteří se vyhýbají práci. Jeden čas jsme čistili plynové komory.“

Helmtraud Langerová

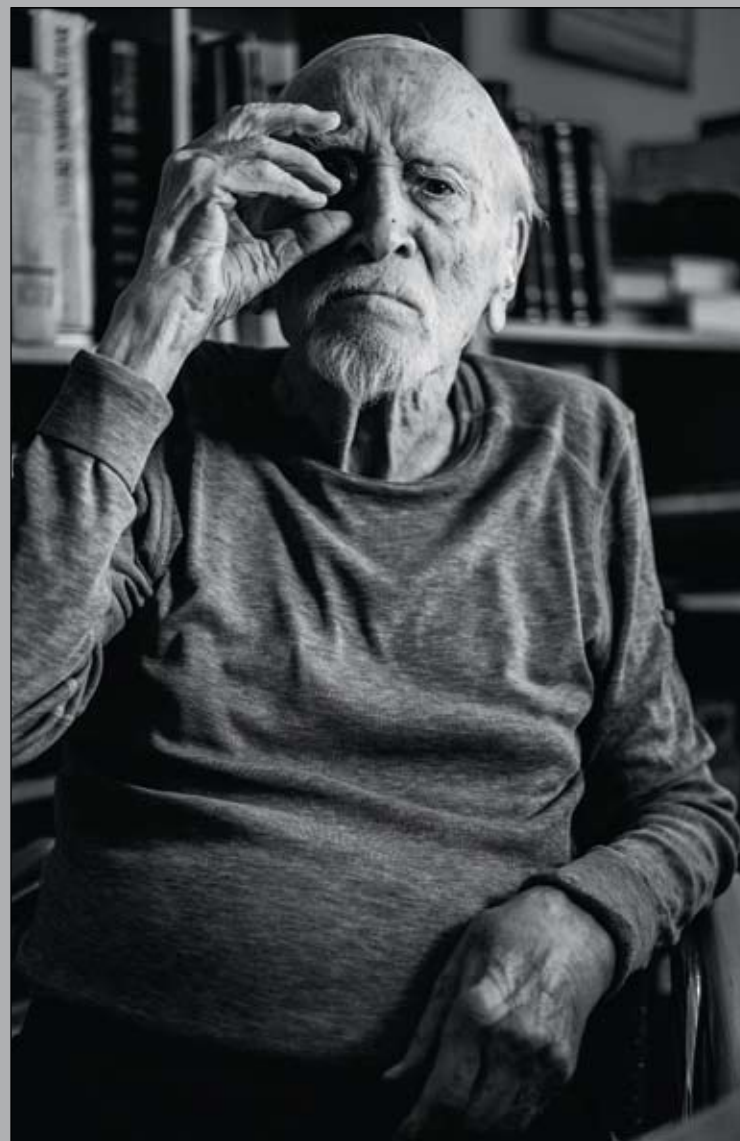
4. února 1918, Šumperk

„Tatínek byl Čech, maminka česky neuměla. Doma se mluvilo německy. Já měla české kamarády, bratr se přihlásil k Němcům. Padl u Stalingradu.“

Karel Laváček

10. ledna 1918, Praha

„Pan prezident Masaryk chodil naší ulicí na procházku. Uctivě jsem ho zdravil. Jeho osobní strážce šel vždy dvacet kroků za ním.“

Libuše Marková

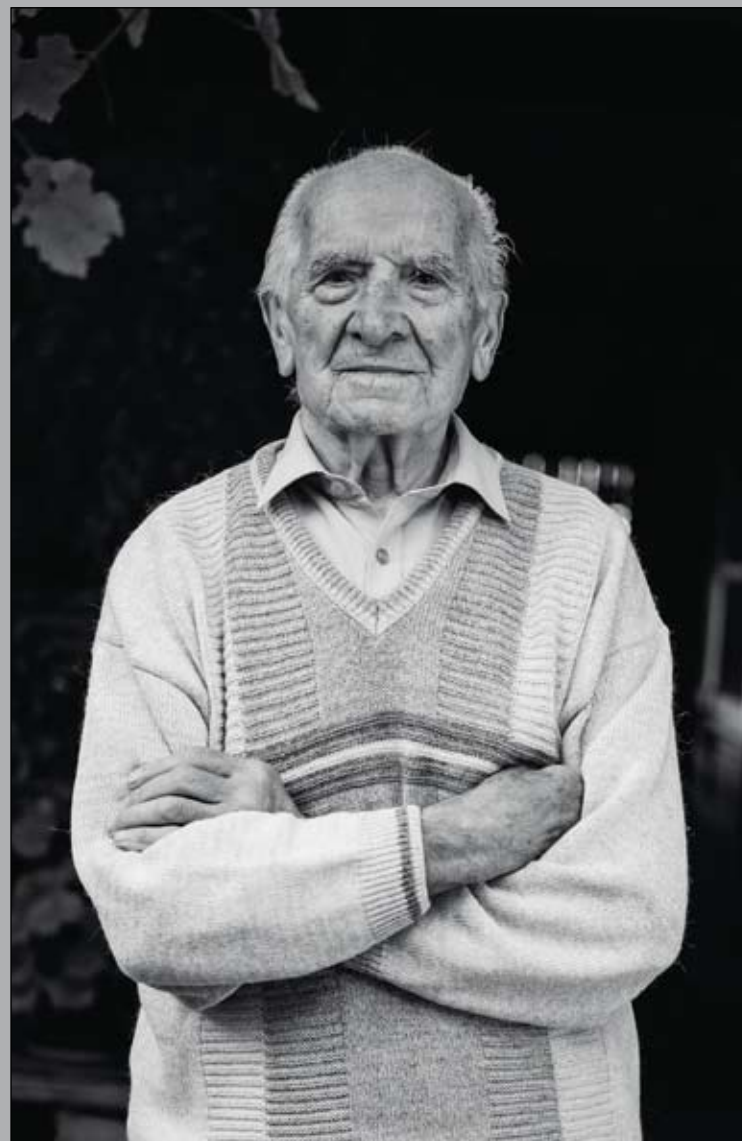
21. března 1918, Nesovice u Bučovic

„O Vánocích mě maminka odvedla do služby k sedlákovi. Bylo mi šest let.“

Jan Matuška

30. října 1918, Šitbořice

„Na konci války probíhaly v Šitbořicích těžké boje. Plno domů bylo zničených. Byli jsme schovaní ve sklepích, a když na chvíli palba ustala, šli jsme nakrmit housata.“

Sestra Milada Maradová

28. února 1917, Mistřín u Kyjova

„Doma nás bylo sedm dětí. Byly mi teprve čtyři roky, když moje maminka umírala. Sezvala si nás, děti k posteli a odevzdala do rukou panny Marie, aby nás po celý život chránila.“

Miroslava Mynaříková

31. května 1918, Ostrava, Mariánské Hory

„Tatínek musel narukovat do rakousko-uherské armády. Z války se vrátil předčasně. Na frontě v Bosně utrpěl zranění, zasáhl ho granát. Jako válečný invalida dostal trafiku, byla na rohu ulice.“

Markéta Neumannová

28. října 1918, Sušice

„Když se slavilo desáté výročí republiky, byla jsem na Pražském hradě. Stáli jsme na prvním nádvoří a prezident Masaryk k nám měl řeč.“

Marie Prosová

1. listopadu 1918, Semtěš u Čáslavi

„Ze školy jsem chodila rovnou na pole. Museli jsme pomáhat, to jinak nešlo.“

Marie Příbylová

17. ledna 1918, Korouhev

„Manžela za války poslali na nucené práce do Německa. Jednou mu při bombardování shořely všechny věci.“

Zdeněk Ředina

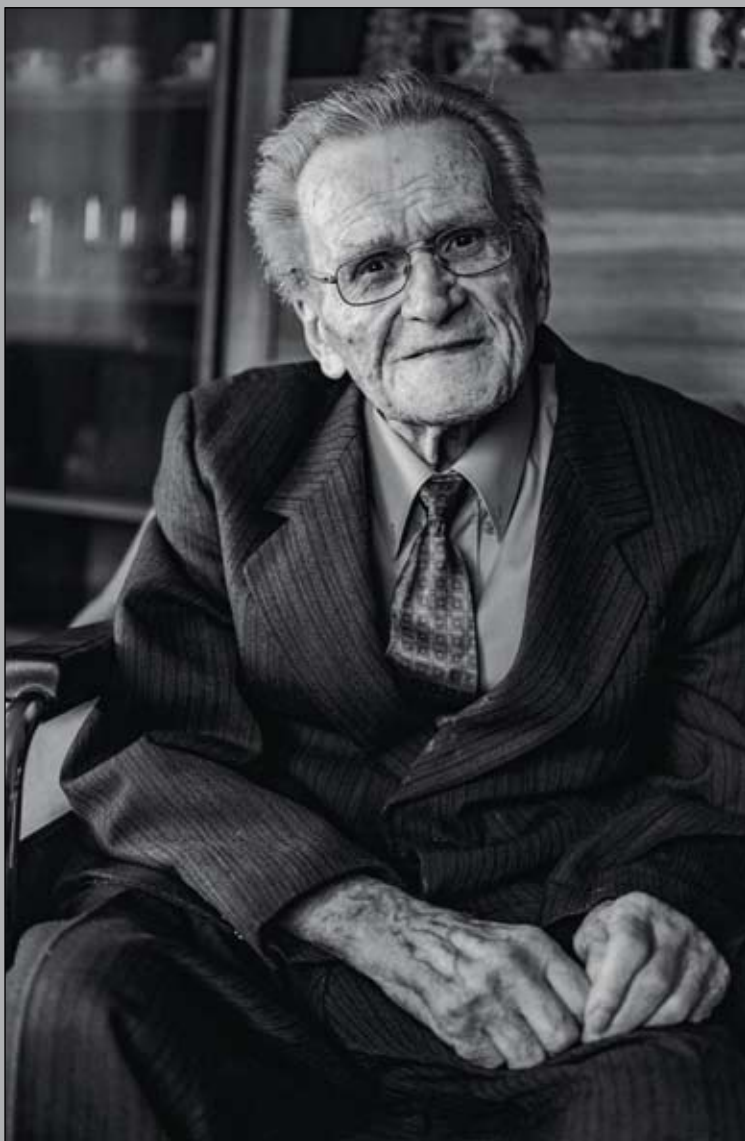
28. března 1918, Tlumačov

„K výsledku mě na gestapu vodili po dvou hodinách. Zapíral jsem. Věděl jsem, že se za žádnou cenu nesmím k té sabotáži přiznat.“

Karel Solař

1. března 1918, Šunvald u Ničova

„Chtěl jsem být stolařem. Mistr byl zarytý Němec, když viděl, že mám vysvědčení z české školy, z učení mě propustil.“

Vlasta Srncová

26. srpna 1918, Uherský Brod

„Pěkně jsme zpívala. Hrabě Harrach vychovatelce řekl, že chce se mnou mluvit. Pověděl mi, že by mě poslal do Vídně na konzervatoř. Jenomže já chtěla zůstat doma.“

Marie Svobodová

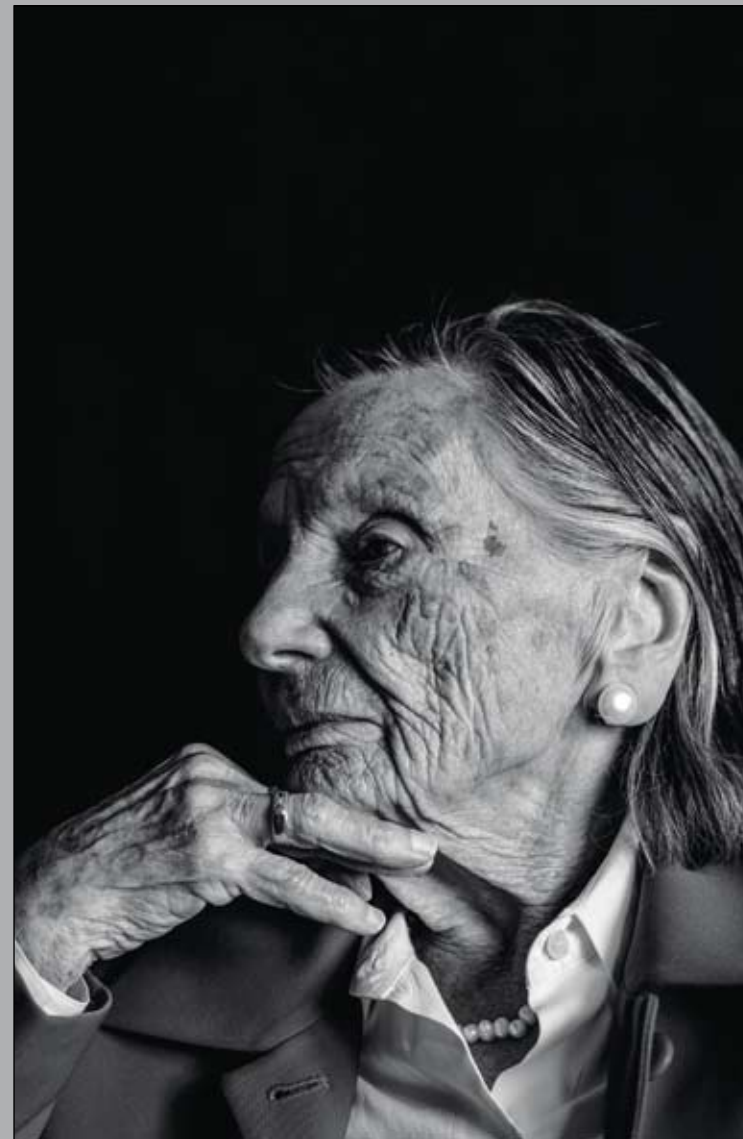
22. září 1918, Kostelec nad Vltavou

„Nemohla jsem s děvčaty chodit pást husy. Musela jsem obsluhovat v našem hostinci. Paní učitelka byla rozlobená, že jsem cítit kouřem. Upozorňovala na to moje spolužáky.

Vlastimila Šrůtková

2. října 1918, Vídeň, Rakousko

„Jméno mi vybral dědeček. Byl velký vlastenec. Opakoval mi: „Pravdu miluj, pro ni bojuj!“

Bohdana Švarcová

17. června 1918, Německý Brod

„Narodila jsme se v Německém Brodě jako jediná dcera spisovatelky I. R. Malé a filosofa R. I. Malého. Mým kmotrem byl F. X. Šalda.

Ing. Jiří Vacek

20. března 1918, Louny

„Byl jsem s bratrem na pohřbu Jana Opletala. Když studentský průvod došel přes Karlovo náměstí do Spálené ulice, přijela německá auta ... Bratr mě odtáhl postranními uličkami pryč.“

Anna Zákravská

14. prosince 1918, Újezd u Hradce Králové

„Když mi byly tři roky, maminka zemřela na souchotiny. Tatínek se znovu oženil. Nevlastní matka slibovala, že nás bude mít ráda, a bylo tomu naopak. Byla zlá na nás i na tatínka.“

Marie Žertová

12. ledna 1918, Plzeň

„Manžel byl pyrotechnik. Pořád jsem se o něj bála. Jestli se večer z práce vrátí domů. Po válce bylo všude plno nevybuchlých min.“

Samuel, narozen 28. října 2018 v 1:02

David, narozen 28. října 2018 v 10:33

Michaela, narozena 28. října 2018 v 7:01

Nguyen Tuan Khoa
narozen 28. října 2018 v 21:40

1918
100
2018

NAROZENÍ

retrófilm

děkujeme za podporu

Národní divadlo

MEDIALOGUE

BIOFILMS
rental company

FUJIFILM

FPS REPRO

retrófilm

© 2018

1918
100
2018

1918
NAROZENÍ

retröfilm

děkujeme za podporu

MINISTERSTVO
KULTURY

 Česká televize

 Český rozhlas

regionálnítelevize.cz

REFLEX

Dempsey & Clark

The Theresienstadt Centre
for Genocide Studies
Centrum studií genocid Terezín

 railreklam

JCDecaux

